

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 5ης Ιουλίου 2011 *

Στην υπόθεση C-263/09 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που ασκήθηκε στις 14 Ιουλίου 2009,

Edwin Co. Ltd, με έδρα το Τόκιο (Ιαπωνία), εκπροσωπούμενη από τους D. Rigatti, M. Bertani, S. Verea, K. Muraro και M. Balestrieri, avvocati,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενο από τους O. Montalto, L. Rampini, και J. Crespo Carrillo,

καθού πρωτοδίκως,

ο **Elio Fiorucci**, κάτοικος Μιλάνου (Ιταλία), εκπροσωπούμενος από τους A. Vanzetti και A. Colmano, avvocati,

προσφεύγων πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, Α. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann και D. Šváby, προέδρους τμήματος, Α. Rosas, E. Juhász, T. von Danwitz, M. Berger (εισηγήτρια), Α. Prechal και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 23ης Νοεμβρίου 2010,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Edwin Co. Ltd ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [νυν Γενικού Δικαστηρίου] της 14ης Μαΐου 2009, T-165/06, Fiorucci κατά ΓΕΕΑ και Edwin (ELIO FIORUCCI) (Συλλογή 2009, σ. II-1375, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία αυτό έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή που άσκησε ο E. Fiorucci, με αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως

στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 6ης Απριλίου 2006 (υπόθεση R 238/2005-1), σχετικά με διαδικασία κηρύξεως της ακυρότητας σήματος και εκπτώσεως από δικαίωμα στο σήμα μεταξύ των E. Fiorucci και Edwin (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Οργανισμός του Δικαστηρίου

- 2 Το άρθρο 58 του Οργανισμού του Δικαστηρίου ορίζει:

«Η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Μπορεί να στηριχθεί μόνο στην αναρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, σε πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος και σε παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο.

Αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης.»

Ο Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου

- 3 Το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου ορίζει ότι τα υπομνήματα των διαδικιών δεν μπορούν να τροποποιηθούν το αντικείμενο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαφοράς.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 40/94

- 4 Ο κανονισμός (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1). Ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 422/2004 του Συμβουλίου, της 19ης Φεβρουαρίου 2004 (ΕΕ L 70, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 40/94), εξακολουθεί να έχει εφαρμογή στην υπό κρίση διαφορά.
- 5 Το άρθρο 50, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 όριζε υπό τον τίτλο «Λόγοι εκπτώσεως»:

«1. Ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο [ΓΕΕΑ] ή μετά από ανταγωγή στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

[...]

γ) εάν το σήμα, λόγω της χρήσης που γίνεται από τον δικαιούχο, ή με τη συγκατάθεσή του, για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρηθεί, ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή υπηρεσιών αυτών».

- 6 Υπό τον τίτλο «Σχετικοί λόγοι ακυρότητας», το άρθρο 52, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού προέβλεπε:

«Το κοινοτικό σήμα κηρύσσεται επίσης άκυρο μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο [ΓΕΕΑ] ή μετά από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για παραποίηση/απομίμηση όταν η χρήση του μπορεί να απαγορευθεί δυνάμει ενός άλλου προγενέστερου δικαιώματος, και ιδίως:

α) δικαιώματος στο όνομα·

β) δικαιώματος στην εικόνα·

γ) δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας·

δ) δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας·

σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία ή με το εθνικό δίκαιο που διέπει την προστασία του.»

- 7 Το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94, περί προσφυγών ενώπιον του Δικαστηρίου, όριζε ότι:

«1. Ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορούν να ασκούνται προσφυγές κατά αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών.

2. Η προσφυγή μπορεί να ασκείται για λόγους αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παράβασης της συνθήκης, του παρόντος κανονισμού και οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους ή λόγω κατάχρησης εξουσίας.

3. Το Δικαστήριο μπορεί, όχι μόνο να ακυρώσει, αλλά και να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

[...]

6. Το [ΓΓΕΑ] υποχρεούται να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 2868/95

- 8 Ο κανονισμός (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1041/2005 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2005 (ΕΕ L 172, σ. 4, στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός), θεσπίζει, μεταξύ άλλων, τους εφαρμοστέους στη διεξαγωγή ενώπιον του ΓΓΕΑ των διαδικασιών εκπτώσεως ή ακυρότητας του κοινοτικού σήματος κανόνες.
- 9 Συναφώς, ο κανόνας 37, στοιχείο β', περίπτωση iii, του εκτελεστικού κανονισμού, ως είχε αρχικώς και ως εξακολουθεί να έχει, ορίζει:

«Η προς το [ΓΓΕΑ] αίτηση για την κήρυξη έκπτωσης ή ακυρότητας [...] του κανονισμού περιέχει:

[...]

β) όσον αφορά τους λόγους επί των οποίων στηρίζεται η αίτηση,

[...]

- iii) σε περίπτωση αίτησης δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού, στοιχεία από τα οποία να προκύπτει το δικαίωμα που προβάλλεται ως λόγος ακυρότητας καθώς και τα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ο αιτών είναι κάτοχος προγενέστερου δικαιώματος, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, του κανονισμού, ή ότι νομιμοποιείται, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, να επικαλεστεί αυτό το δικαίωμα».

Το εθνικό δίκαιο

- ¹⁰ Το άρθρο 8, παράγραφος 3, του ιταλικού κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (Codice della Proprietà Industriale, στο εξής: CPI), ως είχε κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, προέβλεπε:

«Εφόσον διαθέτουν φήμη, [...] μπορούν να καταχωριστούν ως σήματα μόνον από τον δικαιούχο ή με τη συναίνεσή αυτού ή των διαλαμβανόμενων στην παράγραφο 1 προσώπων: τα ονόματα προσώπων, τα σημεία που χρησιμοποιούνται στις τέχνες, στη λογοτεχνία, στις επιστήμες, στην πολιτική ή στον αθλητισμό, οι ονομασίες και τα χαρακτηριστικά σημεία εκδηλώσεων και οργανισμών και ενώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και τα χαρακτηριστικά εμβλήματα τους.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίμαχη απόφαση

- 11 Η Fiorucci SpA, εταιρία του ιταλικού δικαίου, την οποία συνέστησε ο E. Fiorucci, στυλίστας που απέκτησε φήμη στην Ιταλία τη δεκαετία του '70 εκχώρησε την 21η Δεκεμβρίου 1990 στην αναιρεσείουσα το σύνολο της «πνευματικής περιουσίας» του, συμπεριλαμβανομένων όλων των σημάτων των οποίων ήταν δικαιούχος η εταιρία, μεταξύ των οποίων και πλείονα σήματα που περιείχαν το στοιχείο «FIORUCCI».
- 12 Στις 6 Απριλίου 1999, κατόπιν αιτήσεως της αναιρεσείουσας, το ΓΕΕΑ καταχώρισε το λεκτικό σήμα ELIO FIORUCCI για προϊόντα των κλάσεων 3, 18 και 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 13 Στις 3 Φεβρουαρίου 2003 ο E. Fiorucci υπέβαλε αίτηση εκπτώσεως του δικαιούχου από το δικαίωμα στο σήμα και αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του εν λόγω σήματος, βάσει αντιστοίχως των άρθρων 50, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94.
- 14 Με απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2004, το τμήμα ακυρώσεων του ΓΕΕΑ έκανε δεκτή την αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του σήματος, καθότι, αφενός, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI, απαιτούνταν συναίνεση του E. Fiorucci για την καταχώριση του ονόματός του ως κοινοτικού σήματος και, αφετέρου, δεν υπήρχε τέτοιου είδους συναίνεση. Το ως άνω τμήμα έκρινε ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, δεν ήταν αναγκαίο να αποφανθεί επί της αιτήσεως εκπτώσεως από το δικαίωμα.
- 15 Η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής. Με την επίμαχη απόφαση το πρώτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ έκανε δεκτή την εν λόγω προσφυγή και ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων. Όσον αφορά, κατά πρώτον, την αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του σήματος που υπέβαλε ο E. Fiorucci, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η περίπτωση του δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής

του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI, σκοπός του οποίου είναι η αποτροπή της εμπορικής εκμεταλλεύσεως του ονόματος διάσημου προσώπου από τρίτους σε μη εμπορικό τομέα και ότι, επομένως, ο Ε. FIORUCCI δεν μπορούσε να επικαλείται δικαίωμα στο όνομα δυνάμει της συγκεκριμένης διατάξεως. Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την αίτηση εκπτώσεως από το δικαίωμα στο σήμα που υπέβαλε ο Ε. FIORUCCI, υπενθυμίζοντας ότι το άρθρο 50, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 αποσκοπεί στην προστασία της εμπιστοσύνης του κοινού, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ούτε το επίμαχο σήμα αυτό καθεαυτό ούτε η χρήση που του είχε γίνει μπορούσαν να παραπλανήσουν το κοινό.

Η προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του τότε Πρωτοδικείου στις 19 Ιουνίου 2006, ο Ε. FIORUCCI άσκησε προσφυγή με την οποία ζήτησε την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.
- 17 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή.
- 18 Έχοντας απορρίψει, στις σκέψεις 21 έως 25 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πλείονες λόγους ακυρώσεως ως απαράδεκτους, καθότι ήταν νέοι, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε στη σκέψη 27 της εν λόγω αποφάσεως ότι ο Ε. FIORUCCI επικαλέστηκε κατ' ουσίαν δύο λόγους, οι οποίοι αφορούσαν παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 και του άρθρου 50, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού, αντιστοίχως.
- 19 Εξετάζοντας, καταρχάς, τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως σχετικά με την αίτηση εκπτώσεως από το δικαίωμα στο σήμα, το τότε Πρωτοδικείο επικύρωσε την κρίση του τμήματος προσφυγών, κρίνοντας στις σκέψεις 33 έως 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το σήμα ELIO FIORUCCI δεν είναι ικανό, αυτό καθεαυτό, να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την προέλευση του προϊόντος που ορίζει κατά την

έννοια του άρθρου 50, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Εξάλλου, διαπίστωσε στις σκέψεις 36 και 37 της εν λόγω αποφάσεως ότι ελλείπει στοιχείων που να αποδεικνύουν οποιαδήποτε χρήση του επίμαχου σήματος δεν ήταν δυνατό να τεθεί ζήτημα χρήσεως ικανής να προκαλέσει πλάνη στο κοινό. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο απέρριψε αυτόν τον λόγο ακυρώσεως.

- 20 Προβαίνοντας, εν συνεχεία, στην εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως σχετικά με την αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του σήματος, το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε στη σκέψη 41 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι κατά το άρθρο 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 το ΓΕΕΑ μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα κοινοτικού σήματος, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, αν η χρήση του μπορεί να απαγορευθεί βάσει, μεταξύ άλλων, δικαιώματος στο όνομα προστατευόμενου από εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI, το Πρωτοδικείο απέρριψε, αντιθέτως, την ανάλυση του τμήματος προσφυγών. Συναφώς, έκρινε:

«50 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι η ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του [CPI], στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών, δεν επιβεβαιώνεται από το γράμμα της διατάξεως αυτής, η οποία αφορά φημισμένα ονόματα προσώπων, ανεξαρτήτως του τομέα εντός του οποίου αποκτήθηκε η φήμη αυτή.

[...]

- 53 Δεύτερον, αντιθέτως προς ό,τι αφήνει να εννοηθεί το τμήμα προσφυγών [...], ακόμη και αν το φημισμένο όνομα έχει καταχωριστεί ή χρησιμοποιηθεί ως σήμα εν τοις πράγμασι, η παρεχόμενη από το άρθρο 8, παράγραφος 3, του [CPI] προστασία δεν είναι περιττή ή άνευ αντικειμένου.

[...]

55 [Ειδικότερα], δεν αποκλείεται ένα φημισμένο όνομα προσώπου, το οποίο έχει καταχωριστεί ή χρησιμοποιείται ως σήμα για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες, να αποτελέσει αντικείμενο νέας καταχωρίσεως, για προϊόντα και υπηρεσίες που δεν παρουσιάζουν καμία ομοιότητα με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονται από την προγενέστερη καταχώριση. [...]

[...]

57 Τρίτον, ούτε τα παρατιθέμενα στα σημεία 41 έως 43 της [επίμαχης] αποφάσεως αποσπάσματα κειμένων νομικών συγγραφέων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι είναι ορθή η ερμηνεία που έδωσε το τμήμα προσφυγών, με την [επίμαχη] απόφαση, στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του [CPI].

58 Συγκεκριμένα, ο A. Vanzetti, συγγραφέας [...] του παρατιθέμενου στο σημείο 41 της [επίμαχης] αποφάσεως συγγράμματος και μετέχων στη δίκη ως συνήγορος του [E. Fiorucci], δήλωσε ότι η άποψη του τμήματος προσφυγών δεν προκύπτει με κανένα τρόπο από το περιεχόμενο του εν λόγω έργου [...].

59 Ο Ricolfi, [...] κάνει λόγο, κατά το τμήμα προσφυγών, για τη “φήμη [ονόματος προσώπου] που είναι συχνά απόρροια της επιχειρηματικής”, αρχικώς, χρήσεως του ονόματος, οπότε δεν αποκλείεται η φήμη αυτή να προέρχεται από “επιχειρηματική” χρήση του ονόματος, ακόμη και όταν η χρήση αυτή δεν είναι τόσο συχνή.

60 Μόνον ο Ammendola [...] κάνει λόγο για χρήση “εκτός εμπορίου”, χωρίς, πάντως, να καταλήγει ρητώς στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατή η επίκληση του άρθρου 8, παράγραφος 3, του [CPI] για την προστασία ονόματος του οποίου η φήμη δεν αποκτήθηκε σε τέτοιου είδους τομέα. Σε κάθε περίπτωση, κατόπιν των προεκτεθέντων, το Πρωτοδικείο δεν είναι δυνατόν, με βάση την άποψη αυτού

μόνον του συγγραφέα, να δεχθεί ότι η εφαρμογή της επίμαχης διατάξεως εξαρτάται από προϋπόθεση που δεν συνάγεται από το κείμενό της.»

- 21 Στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών είχε υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI και εσφαλμένως απέκλεισε την εφαρμογή της διατάξεως αυτής στην περίπτωση του E. Fiorucci.
- 22 Τέλος, όσον αφορά την επιχειρηματολογία που προέβαλε επικουρικώς η αναιρεσείουσα και το ΓΕΕΑ, κατά την οποία το σήμα ELIO FIORUCCI είχε συμπεριληφθεί στην εκχώρηση του E. Fiorucci προς την αναιρεσείουσα όλων των σημάτων του, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών δεν είχε εξετάσει την εν λόγω επιχειρηματολογία και στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας στον οποίο πρέπει να προβεί δεν μπορεί να υποκαταστήσει με τη δική του αιτιολογία την αιτιολογία του τμήματος προσφυγών. Για τον λόγο αυτό, απέρριψε, στις σκέψεις 64 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την εν λόγω επιχειρηματολογία ως αλυσιτελή.
- 23 Για τον ίδιο λόγο, το Πρωτοδικείο απέρριψε την αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του σήματος ELIO FIORUCCI που υπέβαλε ο E. Fiorucci. Μην ασκώντας την εξουσία του μεταρρυθμίσεως, το Πρωτοδικείο ακύρωσε απλώς την απόφαση του τμήματος προσφυγών.
- 24 Το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«1) Ακυρώνει την [επίμαχη] απόφαση, καθόσον εμπεριέχει νομικώς εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του [CPI].

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

- 3) Το ΓΕΕΑ φέρει τα δικαστικά του έξοδα, καθώς και τα δύο τρίτα των εξόδων του Elio Fiorucci.
- 4) Η Edwin Co. Ltd φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και το ένα τρίτο των εξόδων του Elio Fiorucci.»

Αιτήματα των διαδίκων

25 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, για όλους τους λόγους που ανέπτυξε στην αίτηση αναιρέσεώς της,
- επικουρικώς, να ακυρώσει το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, λόγω ελλείψεως αιτιολογίας,
- επικουρικότερα, να ακυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση λόγω αρνησιδικίας ή παραβάσεως του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94,
- να αναθέσει στο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ την εξέταση της επιχειρηματολογίας που προβλήθηκε επικουρικώς στις ακυρωτικές υποθέσεις, και, τέλος,
- να διατάξει να της επιδικαστεί το σύνολο των δικαστικών εξόδων των διαδικασιών τόσο πρωτοδίκως όσο και κατ' αναίρεση, ή τουλάχιστον να της αποδοθεί το σύνολο των δικαστικών εξόδων.

26 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,
- επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του νυν Γενικού Δικαστηρίου, προκειμένου να εξετασθούν εκ νέου τα επίμαχα στοιχεία που αξιολογήθηκαν εσφαλμένως, και
- να καταδικάσει τον E. Fiorucci στα δικαστικά έξοδα.

27 Ο E. Fiorucci ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και, επομένως, να επικυρώσει τα σημεία 1, 3 και 4 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως,
- να τροποποιήσει τις σκέψεις 33 έως 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, και
- να διατάξει να του επιδικασθούν τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε κατά την αναιρετική δίκη.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

28 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει τέσσερις ουσιαστικούς λόγους αναιρέσεως καθώς και έναν πέμπτο λόγο σχετικό με την κατανομή των δικαστικών εξόδων.

- 29 Σε ό,τι αφορά τους ουσιαστικούς λόγους αναιρέσεως, πρέπει να εξεταστεί, κατά πρώτον, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που αφορά την πλάνη στην οποία υπέπεσε το τότε Πρωτοδικείο κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94, και ακολούθως, κατά δεύτερον και ταυτοχρόνως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως, με τους οποίους η αναιρεσείουσα καταλογίζει στο Πρωτοδικείο ότι ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένως το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI, το οποίο, κατ' αυτή, συνιστά παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94. Τέλος, κατά τρίτον, θα εξεταστούν από κοινού ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως, με τους οποίους η αναιρεσείουσα καταλογίζει στο Πρωτοδικείο ότι παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει και υπέπεσε σε αρνησιδικία.

Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως που αφορά παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 30 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το άρθρο 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94, όταν παραπέμπει στο «δικαίωμα στο όνομα» αφορά στοιχεία της προσωπικότητας. Το δικαίωμα που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI είναι δικαίωμα που αποσκοπεί στο να προστατεύσει όχι στοιχείο της προσωπικότητας, αλλά αμιγώς περιουσιακά συμφέροντα οικονομικής εκμεταλλεύσεως φήμης που αποκτήθηκε εκτός του εμπορικού τομέα. Κρίνοντας ότι η προϋπόθεση που απαιτείται για την εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 συνέτρεχε, το Πρωτοδικείο παρέβη κατά συνέπεια την εν λόγω διάταξη.

- 31 Κατά τον E. Fiorucci, αυτή η επιχειρηματολογία είναι αβάσιμη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ³² Όσον αφορά την εξέταση του βασίμου της ερμηνείας που εισηγήθηκε η αναιρεσείουσα, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γράμμα και η δομή του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94.
- ³³ Όσον αφορά το γράμμα της εν λόγω διατάξεως, επισημαίνεται ότι οι όροι «δικαίωμα στο όνομα» ουδόλως στηρίζουν την περιοριστική ερμηνεία που εισηγείται η αναιρεσείουσα, κατά την οποία η συγκεκριμένη διάταξη αφορά αποκλειστικώς το εν λόγω δικαίωμα ως στοιχείο της προσωπικότητας και δεν καταλαμβάνει την οικονομική εκμετάλλευση του ονόματος.
- ³⁴ Αυτή καθαυτή η δομή του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 αντίκειται σε τέτοιου είδους ερμηνεία. Ειδικότερα, κατά την εν λόγω διάταξη, η ακυρότητα κοινοτικού σήματος μπορεί να κηρυχθεί κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερομένου που προβάλλει «άλλο προγενέστερο δικαίωμα». Προκειμένου να διευκρινιστεί η φύση τέτοιου είδους προγενέστερου δικαιώματος, η εν λόγω διάταξη απαριθμεί τέσσερα δικαιώματα, επισημαίνοντας, μέσω της χρήσεως του επιρρήματος «ιδίως», ότι ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός. Μεταξύ των παρατιθέμενων παραδειγμάτων περιλαμβάνονται, πέραν του δικαιώματος στο όνομα και του δικαιώματος στην εικόνα, το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και το δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- ³⁵ Από την εν λόγω μη περιοριστική απαρίθμηση συνάγεται ότι σκοπός των δικαιωμάτων που παρατέθηκαν ενδεικτικώς είναι η προστασία συμφερόντων διαφορετικής φύσεως. Επισημαίνεται ότι για ορισμένα εξ αυτών, όπως το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και το δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, οι οικονομικές πτυχές προστατεύονται τόσο από τις εθνικές έννομες τάξεις όσο και από το δίκαιο της Ένωσης κατά των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών (βλ., μεταξύ άλλων, οδηγία 2004/48/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ΕΕ L 157, σ. 45).

- 36 Επομένως, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το γράμμα και η δομή του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 δεν καθιστούν δυνατή σε περίπτωση επικλήσεως δικαιώματος στο όνομα την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως μόνον στις περιπτώσεις που η καταχώριση κοινοτικού σήματος συγκρούεται με δικαίωμα αποκλειστικός σκοπός του οποίου είναι η προστασία του ονόματος ως στοιχείου της προσωπικότητας του ενδιαφερομένου.
- 37 Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν μπορεί να προσαφθεί στο τότε Πρωτοδικείο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94.
- 38 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως που αφορούν την παράβαση των άρθρων 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 και 8, παράγραφος 3, του CPI

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 39 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι εσφαλμένως το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 συνέτρεχαν. Κατ' αυτή, το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI δεν παρέχει στον E. Fiorucci, εκ μόνου του λόγου ότι πρόκειται για το πατρώνυμό του, το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση του ονόματός του ως σήματος, αλλά του αναγνωρίζει απλώς το δικαίωμα να ζητήσει την καταχώρισή

του ως σήματος. Κατά την αναιρεσείουσα, ο E. Fiorucci δεν μπορεί πλέον να ασκήσει το δικαίωμα αυτό, εφόσον έχει ήδη καταχωρίσει σήματα που περιέχουν το στοιχείο «FIORUCCI» και τα εκχώρησε μεταγενέστερα.

- 40 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, κατά πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε προδήλως εσφαλμένα το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI, το οποίο τυγχάνει εφαρμογής αποκλειστικώς στα ονόματα που έχουν αποκτήσει φήμη στον εμπορικό τομέα. Κρίνοντας, στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI αφορά τα ονόματα φημισμένων προσώπων, χωρίς να διακρίνει αναλόγως του τομέα στον οποίο αποκτήθηκε η εν λόγω φήμη, το Πρωτοδικείο παρέβη κατά τον τρόπο αυτό το γράμμα της εν λόγω διατάξεως.
- 41 Κατά δεύτερον, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι, κρίνοντας στις σκέψεις 53 και 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η προστασία που παρέχει το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI στο όνομα φημισμένου προσώπου μπορεί να είναι ευρύτερη από αυτή που παρέχει η καταχώριση φημισμένου σήματος, καθόσον μπορεί να εφαρμοστεί σε διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες, το Πρωτοδικείο δεν ερμήνευσε ορθώς το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως. Η αναιρεσείουσα αιτιάζεται ότι το Πρωτοδικείο αγνόησε, συναφώς, εξ ολοκλήρου ή ερμήνευσε κατά τρόπο ανακριβή επιστημονικά άρθρα της θεωρίας σχετικά με την εν λόγω διάταξη, όπως αυτά που προσκομίστηκαν ενώπιόν του.
- 42 Το ΓΕΕΑ αιτιάζεται ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη, κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI, το ενδεχόμενο αποδυναμώσεως του δικαιώματος που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, αποδυνάμωση που απορρέει εν προκειμένω από την καταχώριση από τον E. Fiorucci και την εκχώρηση από αυτόν προς την αναιρεσείουσα σημάτων τα οποία εμπεριέχουν το στοιχείο «FIORUCCI». Καθόσον το άρθρο 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 παραπέμπει στο εθνικό δίκαιο, εσφαλμένη εφαρμογή της ιταλικής διατάξεως είναι δυνατό να συνιστά παράβαση του εν λόγω άρθρου 52. Εντούτοις, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι στο πλαίσιο αναιρέσεως το Δικαστήριο κατά τον έλεγχο του τρόπου κατά τον οποίο το Πρωτοδικείο εφάρμοσε το εθνικό δίκαιο πρέπει απλώς και μόνον να εξακριβώνει αν το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη βάσει των εγγράφων και των στοιχείων που αυτό είχε στη διάθεσή του.

- 43 Ο Ε. Fiorucci προβάλλει ότι ο τρόπος κατά τον οποίο το Πρωτοδικείο ερμήνευσε και εφάρμοσε το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI είναι σύμφωνος τόσο με το γράμμα της εν λόγω διατάξεως όσο και με τον τρόπο κατά τον οποίο το ερμήνευσε η ιταλική θεωρία. Επιπλέον, η παραπομπή από διάταξη του δικαίου της Ένωσης σε κανόνα του εθνικού δικαίου δεν συνεπάγεται ότι η δεύτερη είναι ενσωματωμένη στο δίκαιο της Ένωσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 44 Από την επιχειρηματολογία των διαδίκων προκύπτει ότι αυτοί αντιδρούν σχετικά με το αν το Πρωτοδικείο παρέβη την εφαρμοστέα στην ουσία της διαφοράς εθνική διάταξη και αν το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει τέτοιου είδους παράβαση
- 45 Πρέπει συνεπώς να εξακριβωθεί αν το Δικαστήριο διαθέτει πράγματι τέτοια αρμοδιότητα.
- 46 Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου αποφαινόμενου επί αναιρέσεως κατά αποφάσεως που εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο ορίζεται στο άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Κατ' αυτό η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να περιορίζεται στα νομικά ζητήματα «σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό». Στην ενδεικτική απαρίθμηση των λόγων αναιρέσεως που είναι δυνατό να προβληθούν στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου διευκρινίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται σε παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο.
- 47 Εν προκειμένω, ο κανόνας την παράβαση του οποίου προβάλλει η αναιρεσείουσα είναι κανόνας του εθνικού δικαίου που κατέστη εφαρμοστέος στην ένδικη διαφορά μέσω της παραπομπής σε αυτόν από διάταξη του δικαίου της Ένωσης.

- 48 Από το γράμμα του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι, όταν αυτό αφορά κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας προγενέστερο δικαίωμα καθιστά δυνατή την απαγόρευση χρήσεως κοινοτικού σήματος, διακρίνει σαφώς δύο περιπτώσεις αναλόγως του αν το προγενέστερο δικαίωμα προστατεύεται από την κοινοτική νομοθεσία «ή» από το εθνικό δίκαιο.
- 49 Όσον αφορά το δικονομικό πλαίσιο που θεσπίζει ο εκτελεστικός κανονισμός στην περίπτωση αιτήσεως που υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, βάσει προγενέστερου δικαιώματος προστατευόμενου εντός του εθνικού νομικού πλαισίου, ο κανόνας 37 του εκτελεστικού κανονισμού προβλέπει, σε κατάσταση όπως η προκειμένη, ότι στον αιτούντα εναπόκειται να προσκομίσει στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται ότι ο αιτών νομιμοποιείται, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, να επικαλείται αυτό το δικαίωμα.
- 50 Ο εν λόγω κανόνας επιρρίπτει στον αιτούντα το βάρος προσκομίσεως στο ΓΕΕΑ όχι μόνο των στοιχείων που αποδεικνύουν ότι πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις κατά την εθνική νομοθεσία, την εφαρμογή της οποίας ζητεί, προκειμένου να μπορέσει να απαγορεύσει τη χρήση κοινοτικού σήματος δυνάμει προγενέστερου δικαιώματος, αλλά και των στοιχείων που αποδεικνύουν το περιεχόμενο της εν λόγω νομοθεσίας.
- 51 Σε περίπτωση κατά την οποία, όπως εν προκειμένω, αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας κοινοτικού σήματος βασίζεται σε προγενέστερο δικαίωμα το οποίο προστατεύεται από διάταξη εθνικού δικαίου, απόκειται, κατά πρώτον, στις αρμόδιες αρχές του ΓΕΕΑ να εκτιμήσουν το κύρος και την αποδεικτική δύναμη των στοιχείων που προσκόμισε ο αιτών, προκειμένου να αποδείξει το περιεχόμενο του εν λόγω κανόνα.
- 52 Κατά δεύτερον, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, είναι δυνατή η προσφυγή κατά των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών ενώπιον του νυν Γενικού Δικαστηρίου για παραβίαση της Συνθήκης, του κανονισμού 40/94 ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικά με την εφαρμογή τους. Εξ αυτών συνάγεται, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 61 έως 67 των προτάσεών της, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκήσει πλήρη έλεγχο νομιμότητας

της κρίσεως του ΓΕΕΑ όσον αφορά τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτών, προκειμένου να αποδείξει το περιεχόμενο της εθνικής νομοθεσίας την προστασία της οποίας επικαλείται.

53 Όσον αφορά τον έλεγχο, στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως, των διαπιστώσεων του νυν Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την εν λόγω εθνική νομοθεσία, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει, καταρχάς, αν το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε βάσει των εγγράφων και των άλλων κειμένων που προσκομίστηκαν ενώπιόν του, το γράμμα των επίμαχων εθνικών διατάξεων ή τη σχετική εθνική νομολογία, ακολούθως αν το Γενικό Δικαστήριο προέβη, υπό το πρίσμα των εν λόγω στοιχείων, σε διαπιστώσεις προδήλως αντίθετες προς το περιεχόμενό τους και, τέλος, αν το Γενικό Δικαστήριο προσέδωσε κατά την εξέταση του συνόλου των στοιχείων, προκειμένου να διαπιστώσει το περιεχόμενο της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας, σε ένα εξ αυτών περιεχόμενο που δεν έχει σε σχέση με τα λοιπά στοιχεία, εφόσον τούτο συνάγεται καταφανώς από την δικογραφία.

54 Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το τότε Πρωτοδικείο ερμήνευσε τα στοιχεία που προσκομίστηκαν ενώπιόν του κατά τρόπο ασυμβίβαστο τόσο προς τους όρους της εν λόγω διατάξεως καθώς και τα σχετικά με την εν λόγω διάταξη επισημονικά άρθρα της θεωρίας που προσκομίστηκαν ενώπιόν του. Πρέπει να εξεταστεί αν η επιχειρηματολογία του αφορά πλάνη του Πρωτοδικείου, στην οποία αυτό υπέπεσε κατά τις διαπιστώσεις του όσον αφορά την επίμαχη εθνική νομοθεσία, οι οποίες υπόκεινται σε έλεγχο του Δικαστηρίου βάσει των επεξηγήσεων που δόθηκαν στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως.

55 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα κατά το οποίο το Πρωτοδικείο, κρίνοντας ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI παρέχει στον κάτοχο πατρωνύμου το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση του ονόματος αυτού ως σήματος, προέβη σε ερμηνεία ασυμβίβαστη προς το γράμμα της εν λόγω διατάξεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατ' αυτήν, τα ονόματα φημισμένων προσώπων μπορούν να καταχωρισθούν ως σήματα «μόνον από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση αυτού». Εφόσον το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI εξαρτά την καταχώριση των ονομάτων φημισμένων προσώπων ως σημάτων από τη συγκατάθεση του κατόχου του ονόματος, το Πρωτοδικείο, χωρίς να παραμορφώσει το γράμμα της εν λόγω διατάξεως, συνήγαγε εξ αυτού ότι ο κάτοχος φημισμένου πατρωνύμου δικαιούται να αντισταχθεί στη χρήση

του ονόματος αυτού ως σήματος, όταν υποστηρίζει ότι δεν έδωσε τη συγκατάθεσή του για την καταχώριση του εν λόγω σήματος.

56 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την αιτίαση ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του CPI εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του τομέα στον οποίο αποκτήθηκε η φήμη του επίμαχου ονόματος, προέβη σε ασυμβίβαστη προς τους όρους της εν λόγω διατάξεως ερμηνεία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως παρατήρησε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον αφορά τα ονόματα φημισμένων προσώπων, το γράμμα της συγκεκριμένης διατάξεως δεν διακρίνει αναλόγως του τομέα στον οποίο αποκτήθηκε η εν λόγω φήμη. Ομοίως, κρίνοντας στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι δεν υφίσταται κανένας λόγος που να δικαιολογεί τη μη εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI σε περίπτωση κατά την οποία το όνομα φημισμένου προσώπου έχει ήδη καταχωρισθεί ή χρησιμοποιηθεί ως σήμα, το Πρωτοδικείο δεν παραμόρφωσε το περιεχόμενο της εν λόγω διατάξεως. Ειδικότερα, αυτή, όπως παρατήρησε το Πρωτοδικείο, δεν θέτει καμία άλλη προϋπόθεση πέραν της σχετικής με τον φημισμένο χαρακτήρα του ονόματος του οικείου προσώπου.

57 Όσον αφορά τα επιστημονικά άρθρα, το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, εξέτασε την κρίση του τμήματος προσφυγών. Από τις σκέψεις 58 έως 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παραγνώρισε ότι ορισμένες θέσεις, στις οποίες βασίστηκε το τμήμα προσφυγών, θα μπορούσαν να στηρίξουν τη θέση της αναιρεσείουσας. Το Πρωτοδικείο επισήμανε, εντούτοις, στη σκέψη 58 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η άποψη που απέδωσε το τμήμα προσφυγών στον Vanzetti, συγγραφέα έργου, αμφισβητήθηκε από τον ίδιο τον συγγραφέα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου, στην οποία παρέστη ως συνήγορος του E. Fiorucci. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, εξάλλου, στη σκέψη 59 της ίδιας αποφάσεως, ότι οι όροι που χρησιμοποίησε ο Ricolfi στα άρθρα του, ιδίως η μνεία «στη φήμη [ονόματος προσώπου] που είναι πολύ συχνά απόρροια μη επιχειρηματικής, αρχικώς, χρήσεως», δεν ήταν αρκούντως σαφείς ώστε να στηρίξουν περιοριστική ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI. Στην περίπτωση της Ammendola, μνεία στην οποία γίνεται στη σκέψη 60 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η θέση της συγκεκριμένης μόνον συγγραφέα δεν έχει από μόνη της το απαραίτητο κύρος, ώστε να εξαρτηθεί η εφαρμογή του άρθρου 8,

παράγραφος 3, του CPI από προϋπόθεση που δεν προκύπτει από το γράμμα της εν λόγω διατάξεως. Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατό να προσάπτεται στο Πρωτοδικείο ότι παραμόρφωσε τα στοιχεία που προσκομίστηκαν ενώπιόν του.

- 58 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

Επί του τρίτου και του τέταρτου λόγου αναιρέσεως που αφορούν αντιστοίχως έλλειψη αιτιολογίας καθώς και παράβαση του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 και αρνησιδικία

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 59 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υπενθυμίζει ότι, στο υπόμνημα παρεμβάσεώς της ενώπιον του Πρωτοδικείου, υποστήριξε ότι στον E. Fiorucci εναπόκειται να αποδείξει ότι είχε αρνηθεί να συγκατατεθεί στην καταχώριση του σήματος ELIO FIORUCCI. Παραλείποντας να αποφανθεί επί του συγκεκριμένου ισχυρισμού, το Πρωτοδικείο παρέβη την υποχρέωσή του να αιτιολογήσει την απόφασή του.
- 60 Συναφώς, ο E. Fiorucci φρονεί ότι επαρκεί η αιτιολογία στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, ο λόγος αναιρέσεως είναι εντελώς αβάσιμος.
- 61 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν εξέτασε την επιχειρηματολογία που αυτή προέβαλε επικουρικώς, κατά την οποία το σήμα ELIO FIORUCCI είχε συμπεριληφθεί στην εκχώρηση όλων των σημάτων

από τον E. Fiorucci προς αυτήν και περιορίστηκε συναφώς στη διαπίστωση ότι το τμήμα προσφυγών δεν είχε αποφανθεί επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Το Πρωτοδικείο όφειλε να είχε κάνει χρήση της εξουσίας μεταρρυθμίσεώς του, εξετάζοντας και κάνοντας δεκτή τη συγκεκριμένη επιχειρηματολογία, περίπτωση κατά την οποία θα είχε επικυρώσει το διατακτικό της επίμαχης αποφάσεως, τροποποιώντας ταυτοχρόνως το αιτιολογικό αυτής. Το Πρωτοδικείο όφειλε τουλάχιστον να αναπέμψει ρητώς στο τμήμα προσφυγών τον έλεγχο της συγκεκριμένης επιχειρηματολογίας. Παραλείποντας να αποφανθεί κατά τον τρόπο αυτό, το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 63, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 και υπέπεσε σε αρνησιδικία.

- ⁶² Ο E. Fiorucci παρατηρεί ότι, δυνάμει του κανονισμού διαδικασίας των τμημάτων προσφυγών, αν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία ακυρώθηκε απόφαση του τμήματος προσφυγών προϋποθέτουν εκ νέου εξέταση της υποθέσεως, αυτή αναπέμπεται αυτομάτως στο τμήμα προσφυγών.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ⁶³ Το ζήτημα, το οποίο τέθηκε με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, αν η αιτιολογία αποφάσεως του Πρωτοδικείου είναι ανεπαρκής αποτελεί νομικό ζήτημα, το οποίο μπορεί, ως εκ τούτου, να προβληθεί στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως [βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, C-120/06 P και C-121/06 P, FIAMM και FIAMM Technologies κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-6513, σκέψη 90, καθώς και της 16ης Δεκεμβρίου 2008, C-47/07 P, Masdar (UK) κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-9761, σκέψη 76].
- ⁶⁴ Κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία υπέχει το Γενικό Δικαστήριο κατά τα άρθρα 36 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ο οποίοςς τυγχάνει εφαρμογής στο Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του ως άνω Οργανισμού, και του άρθρου 81 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, δεν επιβάλλει σε αυτό τη δέσμευση να εκθέτει αιτιολογία ακολουθούσα αναλυτικά έναν προς έναν όλους τους λόγους που προβάλλουν οι διάδικοι και η αιτιολογία του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί, ως εκ τούτου, να συνάγεται εμμέσως, υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπει στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους

λόγους για τους οποίους το Γενικό Δικαστήριο δεν δέχθηκε τα επιχειρήματά τους, στο δε Δικαστήριο να διαθέτει επαρκή στοιχεία ώστε να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις FIAMM και FIAMM Technologies κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 91, και της 16ης Ιουλίου 2009, C-440/07 P, Επιτροπή κατά Schneider Electric, Συλλογή 2009, σ. I-6413, σκέψη 135).

- ⁶⁵ Από το υπόμνημα παρεμβάσεως που κατέθεσε η αναιρεσείουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι αυτή ανέπτυξε, επικουρικώς, επιχειρηματολογία που στηρίχθηκε κατ' ουσίαν, όπως τη συνόψισε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην άποψη ότι το σήμα ELIO FIORUCCI συμπεριελήφθη στην εκχώρηση από τον E. Fiorucci προς την αναιρεσείουσα όλων των σημάτων του και όλων των διακριτικών σημείων του. Μεταξύ των επιχειρημάτων που εκτέθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω επικουρικής επιχειρηματολογίας, η αναιρεσείουσα προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι, όπως αυτή υπενθυμίζει στον τρίτο λόγο αναίρεσεως, στον E. Fiorucci εναπόκειται να αποδείξει ότι δεν έδωσε τη συγκατάθεσή του για την κατάρτιση του σήματος ELIO FIORUCCI.
- ⁶⁶ Είναι αληθές ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε ως αλυσιτελές το σύνολο της επιχειρηματολογίας που προβλήθηκε επικουρικώς, χωρίς να εξετάσει την ουσία της διαφοράς.
- ⁶⁷ Εντούτοις, η εν λόγω απόρριψη έλαβε χώρα κατόπιν συλλογισμού που περιέλαβε δύο στάδια. Στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι το τμήμα προσφυγών δεν στήριξε την απόφασή του να απορρίψει την προσφυγή του E. Fiorucci στους λόγους που εξέθεσε επικουρικώς η αναιρεσείουσα. Στη σκέψη 65 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο προσέθεσε ότι, καθόσον ελέγχει τη νομιμότητα αποφάσεως των αρχών του ΓΕΕΑ, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να υποκαθιστά με την επιχειρηματολογία του αυτή της αρμόδιας αρχής του ΓΕΕΑ, που είναι ο συντάκτης της προσβαλλομένης πράξεως.

- 68 Επομένως, το Πρωτοδικείο αιτιολόγησε επαρκώς την κρίση του, καθόσον αυτή παρέχει στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους το Πρωτοδικείο δεν έκανε δεκτά τα επιχειρήματά της και στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.
- 69 Ως εκ τούτου, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.
- 70 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί το βάσιμο της αιτιολογίας του Πρωτοδικείου, καθόσον προβάλλει ότι η άρνηση του Πρωτοδικείου να εξετάσει την επικουρική επιχειρηματολογία της και να τροποποιήσει την αιτιολογία της επίμαχης απόφασεως συνιστά παράβαση του άρθρου 63, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 και αρνησιδικία.
- 71 Επικουρικώς, επισημαίνεται ότι ορθώς το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι ο έλεγχος που ασκεί σύμφωνα με το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 συνίσταται σε έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και ότι δεν μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή παρά μόνον αν, κατά τον χρόνο εκδόσεώς της, συνέτρεχε ένας από τους λόγους ακυρώσεως ή μεταρρυθμίσεως που προβλέπει το άρθρο 63, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού (απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008, C-16/06 P, *Les Éditions Albert René* κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2008, σ. I-10053, σκέψη 123).
- 72 Επομένως, η εξουσία μεταρρυθμίσεως που αναγνωρίζεται στο Γενικό Δικαστήριο δεν σημαίνει ότι αυτό έχει την εξουσία να υποκαθιστά με τη δική του κρίση του τμήματος προσφυγών ούτε να αποφαινεται επί ζητήματος ως προς το οποίο δεν έχει ακόμη αποφανθεί το εν λόγω τμήμα. Η άσκηση της εξουσίας μεταρρυθμίσεως πρέπει επομένως, καταρχήν, να περιορίζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο, έχοντας ελέγξει την κρίση του τμήματος προσφυγών, είναι σε θέση να προσδιορίσει βάσει αποδειχθέντων πραγματικών και νομικών στοιχείων την απόφαση που έπρεπε να είχε λάβει το τμήμα προσφυγών.

- 73 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών βάσισε την ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος ακυρώσεων αποκλειστικώς στη διαπίστωση ότι ο Ε. Fiorucci δεν μπορούσε σύμφωνα με την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του CPI, από το τμήμα προσφυγών να επικαλείται δικαίωμα στο όνομα κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94. Το τμήμα προσφυγών δεν αποφάνθηκε, επομένως, επί των συνεπειών που μπορούσε να έχει, δεδομένης της εγκυρότητας του επίμαχου σήματος, η φερόμενη συμβατική εκχώρηση αυτού στην αναιρεσείουσα.
- 74 Υπ' αυτές τις συνθήκες, ορθώς δεν προέβη το Πρωτοδικείο στον έλεγχο του εν λόγω τμήματος της επιχειρηματολογίας που ανέπτυξε επικουρικώς η αναιρεσείουσα.
- 75 Στον βαθμό που η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν ανέπεμψε ρητώς την εξέταση της εν λόγω επιχειρηματολογίας στο τμήμα προσφυγών, αρκεί να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο ασκηθείσας ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγής κατά αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, το ΓΕΕΑ υποχρεούται, κατά το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, να λάβει τα μέτρα που προϋποθέτει η εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου. Επιπλέον, υπογραμμίζοντας, στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε την εν λόγω επιχειρηματολογία, το Πρωτοδικείο του παρέσχε σαφείς επεξηγήσεις όσον αφορά τα μέτρα που οφείλει να λάβει.
- 76 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως σχετικά με την καταδίκη στα δικαστικά έξοδα

- 77 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η καταδίκη της στο σύνολο των δικαστικών εξόδων από το Πρωτοδικείο, η οποία είναι άδικη, πρέπει να αναιρεθεί κατόπιν της αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Σε περίπτωση απορρίψεως της αιτήσεως αναιρέσεως τα έξοδα πρέπει τουλάχιστον να κατανεμηθούν μεταξύ των διαδίκων.

- 78 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στην περίπτωση απορρίψεως όλων των λοιπών λόγων αναιρέσεως, ο λόγος που αφορά την έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως του νυν Γενικού Δικαστηρίου επί των δικαστικών εξόδων πρέπει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το οποίο δεν χωρεί αναίρεση αποκλειστικά για τον καταλογισμό ή το ύψος της δικαστικής δαπάνης, να απορρίπτεται ως απαράδεκτος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2001, C-302/99 P και C-308/99 P, Επιτροπή και Γαλλία κατά TF1, Συλλογή 2001, σ. I-5603, σκέψη 31, καθώς και της 15ης Απριλίου 2010, C-485/08 P, Gualtieri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-3009, σκέψη 111).
- 79 Κατά συνέπεια, στον βαθμό που όλοι οι άλλοι λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η αναιρεσείουσα απορρίφθηκαν, ο τελευταίος λόγος που αφορά την κατανομή των δικαστικών εξόδων πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος.
- 80 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος διορθώσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που υπέβαλε ο E. Fiorucci

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 81 Με το υπόμνημά του απαντήσεως, ο E. Fiorucci ζητεί από το Δικαστήριο να διορθώσει τις σκέψεις 33 έως 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατ' αυτόν, εσφαλμένως έκρινε το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο εξετάσεως της αιτήσεως κηρύξεως της εκπτώσεως από το δικαίωμα στο σήμα ότι το σήμα ELIO FIORUCCI δεν είναι αυτό καθεαυτό ικανό να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων που ορίζει το συγκεκριμένο σήμα.

- 82 Η αναιρεσείουσα αντιτείνει ότι το ως άνω αίτημα διορθώσεως δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 116 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και πρέπει συνεπώς να κηρυχθεί απαράδεκτο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 83 Κατά το άρθρο 116 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, τα αιτήματα του υπομνήματος αντικρούσεως έχουν ως αντικείμενο την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως ή την αναίρεση, ολική ή μερική, της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου ή την αποδοχή των αιτημάτων που υποβλήθηκαν πρωτοδίκως. Το άρθρο 113 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου επιβάλλει τις ίδιες απαιτήσεις όσον αφορά τα αιτήματα των αιτήσεων αναιρέσεως.
- 84 Εν προκειμένω, ο Ε. Φιογκτσι ζητεί όχι τη –μερική έστω– αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά την τροποποίηση διαπιστώσεως στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο κατά την εξέταση του δεύτερου λόγου που προέβαλε ο Ε. Φιογκτσι, τον οποίο πάντως απέρριψε.
- 85 Τέτοιου είδους αίτημα δεν μπορεί, συνεπώς, παρά να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 86 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου αυτού Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3,

πρώτο εδάφιο, του ίδιου Κανονισμού, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.

- ⁸⁷ Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα ηττήθηκε ως προς όλους τους λόγους αναιρέσεως, εξαιρουμένου του αιτήματος διορθώσεως της αποφάσεως που υπέβαλε ο E. Fiorucci. Απορρίπτονται όλα τα αιτήματα του ΓΕΕΑ. Γίνονται δεκτά τα αιτήματά του, εξαιρουμένου του αιτήματος διορθώσεως της αποφάσεως.
- ⁸⁸ Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο αποφασίζει ότι η αναιρεσείουσα και το ΓΕΕΑ φέρουν έκαστος τα έξοδά του καθώς και τα τρία τέταρτα των εξόδων του E. Fiorucci αλληλεγγύως. Ο E. Fiorucci φέρει το ένα τέταρτο των εξόδων του.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) **Απορρίπτει το αίτημα διορθώσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14ης Μαΐου 2009, T-165/06, Fiorucci κατά ΓΕΕΑ — Edwin (ELIO FIORUCCI) που υπέβαλε ο E. Fiorucci.**
- 3) **Η Edwin Co. Ltd και το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) φέρουν έκαστος τα έξοδά του καθώς και τα τρία τέταρτα των εξόδων του E. Fiorucci αλληλεγγύως**
- 4) **Ο E. Fiorucci φέρει το ένα τέταρτο των εξόδων του.**

(υπογραφές)